11. december

SANKTA LUCIA

Fælles:

Det lykkes heldigvis Maria at gå lucia i en fin kjole og med lys på hovedet. Men hvorfor gør man egentlig det? Hvad ved klassen om Sankta Lucia? Kan de huske, hvad en helgen er? Fortæl om helgener og historien om Sankta Lucia (se evt. bagrundsviden til læreren).
Syng Luciasangen kopiark 15.

Aktivitet:

Den nemme

På kopiark 16-18 er der skabeloner til en luciabrud, en luciadreng og en luciapige. Lad eleverne farve de dele, der skal farves (kjolerne plejer jo at være hvide) og klippe figuren ud. Herefter kan de hænges op som et optog et sted i klassen.

Den svære

På kopiark 19 findes en skabelon til lucialysholdere. De skal farves, klippes og limes sammen om et elektrisk fyrfadslys. Sæt lucialysholderne op som et optog i klassen.

I SKAL BRUGE:

Kopiark 15-19

Evt. elektriske fyrfadslys

Kopiark findes på Mors-juleønske.dk.

BAGGRUNDSVIDEN OM HELGENER

Helgener

Helgen betyder hellig, og i den katolske kirke tilbedes omkring 6000 helgener. Der er mange typer helgener, men fælles for dem er, at deres liv har været et godt eksempel for troende. De kan fx have været særlig barmhjertige eller gavmilde eller have lidt martyrdøden. Tanken er, at beder man til en helgen, vil denne helgen gå i forbøn for én hos Gud og hjælpe og beskytte én. Katolske kirker indvies til en helgen, som så tænkes at beskytte kirken, området eller en særlig gruppe mennesker.

I den protestantiske kirke har helgener mistet den betydning, fordi tanken hér er, at alle har direkte adgang til Gud. Legenderne benyttes dog fortsat som gode eksempler og historier. En del kirker bærer stadig deres oprindelige, katolske navn, bla. Skt. Nikolai Kirke i Holbæk og Sct. Bendts Kirke i Ringsted, som er navngivet efter helgener. Skt. Nikolaj, der også omtales på s. 15 er de søfarendes skytshelgen, og derfor var han vigtig for havnebyer som Holbæk.

Sankta Lucia

De fleste børn ved, hvad et luciaoptog er, men hvem var Lucia egentlig? Sankta Lucia er endnu en helgen. Hun fejres den 13. december – herhjemme i form af luciaoptog, men i de katolske lande er traditionerne lige så talrige som legenderne om Lucia.

Sandsynligvis blev Lucia født ind i en velhavende familie på Sicilien i år 283. I en ung alder lod hun sig døbe. Det var farligt på den tid, fordi kristne blev forfulgt. Lucia hjalp med at skjule medkristne på flugt, og om natten vovede hun sig udenfor med mad til sine medkristne i katakomberne, og for at finde vej i mørket havde hun bundet en krans om hovedet og sat lys i den. Herfra stammer traditionen med luciaoptoget – i øvrigt betyder hendes navn "lys" på latin.

Lucia var også jomfru til sin død. Hun nægtede at gifte sig, trods pres fra forældrene. I stedet viede hun sit liv til Kristus. Derfor fik hun tilnavnet "Kristi brud". Den, der går forrest i luciaoptoget, kaldes netop en brud og har en brudekrone og en hvid kjole på (det har alle i optoget i dag) for at henvise til, at hun ofrede alt for troen.

Traditionen med luciaoptog er relativt ny i Norden og stammer fra 1928, hvor en svensk avis kårede Stockholms Lucia. I dag har hver eneste svenske by sin egen Lucia. I Danmark var det første luciaoptog i Scala under besættelsen. Sidenhen er det blevet en fast del af de fleste skolers julefest.

Luciasangen, som vi kender den i Danmark, er oprindelig en italiensk sang, der handler om lokaliteten Lucia syd for Napoli. Men i dag er sang, optog og julen for de fleste flettet ind i hinanden.